

REFERAT Kultur- og idrettsutvalget d. 26-09-2024

Mødedato Torsdag d. 26. september 2024 kl. 14:00

Mødested Befaring/Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Lukket.....	11
Behandling av utvalgssak.....	12
Godkjenning av kultur- og idrettsutvalgets protokoll av 29.08.24.....	13
Godkjenning av kultur- og idrettsutvalgets protokoll av 12.09.24.....	15
Søknad om tilskudd fra Fragment.....	17
Tilskudd til kunst- og kulturformål 2.halvår 2024.....	20
Årsrapport 2023 - Bredalsholmen dokk og fartøyvernsester.....	22
Høringsuttalelse - forslag til endringer i spillemiddelordningen for anlegg til idrett og fysisk aktivitet.....	25
Vurdering av muligheten for å opprette et lokalt aktivitetsråd.....	28
Vurdering av utvidet fritidsklubbtilbud i helgene.....	37
Lukket.....	50

Punkt .: Møtedokumenter

Bilag

Kriterier treningstid

Orientering Fargespill - Kultur- og idrettsutvalget 26.09.24

Orientering Tall Ships Races - Kultur- og idrettsutvalget 26.09.24

Komplett innkalling: Kultur- og idrettsutvalget (26.09.2024)

Saksliste Kultur- og idrettsutvalget 26.09.2024

PROTOKOLL KULTUR- OG IDRETTSUTVALGET

Dato: 26.09.2024
Sted: Befaring/Formannskapssalen
Behandlede saker: 60/24 - 68/24
Møtets varighet: Kl. 14.00 til kl. 19.10
Møteleder: Leder i utvalg Tor Kristian Ludvigsen (KRF)

Til stede:

Erle Wright Severinsen (H)
Raymond Larsen (H)
Mentor Rashica (H)
Tor Kristian Ludvigsen (KRF)
Steinar Bergstøl Andersen (FRP) møtt kl. 16.07
Adriana Ruiz Parada (AP)
Abdullahi Mohamed Alason (AP)
Andreas Landmark (SV)
Petter Benestad (V)
Grethe Holberg (UAVH)
Bjørn Voreland (KON) for Ole Iacob Prebensen (KON)

Til stede fra administrasjonen:

Kulturdirektør Camilla Jarlsby
Kommunalsjef kultur og fritid Stein Tore Sorthe
Stabsleder Gunn-Heidi Gabrielsen
Kommunalsjef idrett Christian Jørgensen
Biblioteksjef Anne Kristin Undlien
Leder biblioteket Knut Jagels
Avdelingsleder biblioteket Adnan Agic
Avdelingsleder Fargespill Kristiansand, Joakim Bergsrønning
Prosjektleder Tall Ships' Races, Marianne Osmundsen Tronstad
Rådgiver Angjerd Munksgaard
Rådgiver Jørgen Skauge
Rådgiver Hanne Tuva Haukom
Utvalgsssekretær Maren Svenning

Dessuten møtte:

Direktør Kristiansand Kunsthall Cecilie Nissen
Gründer og kunstnerisk leder Fargespill, Ole Hamre
Daglig leder Fargespill, Kjetil Sælen
Repr. Ungdommens bystyre Danial Jaferi

Utdelt i møte:

Program oktober 2024 Kristiansand folkebibliotek

Befaring av Hovedbiblioteket og Kristiansand Kunsthall

v/ biblioteksjef Anne Kristin Undlien, leder biblioteket Knut Jagels og avdelingsleder biblioteket Adnan Agic

Befaring Kristiansand Kunsthall

v/ direktør Kristiansand Kunsthall Cecilie Nissen

Presentasjon: Stiftelsen Fargespill avdeling Kristiansand

v/ gründer og kunstnerisk leder Ole Hamre, daglig leder Kjetil Sælen, avdelingsleder Kristiansand Joakim Bergsrønning

- Vår visjon
- Vårt formål
- Organisasjon 2024
- Nasjonal avdeling
- Fargespill Kristiansand

Presentasjon: Tall Ships' Races

v/ prosjektleder TSR Marianne Osmundsen Tronstad

- 30. juli – 2. august 2025
- Gullpartnere
- Milepæler 2024
- Status – fremdrift
- Besøk vår nye nettside www.tallshipsraceskristiansand.no
- Kristiansands forpliktelser:
- Våre ambisjoner
- Budsjett
- Arrangementsområdet
- Budsjett
- Finansiering
- Utgifter vi kan påvirke
- Sammenlignet med 2015
- 30. juli – 2. august 2025 tallshipsraceskristiansand.no

60/24 Godkjenning av kultur- og idrettsutvalgets protokoll av 29.08.24 (ark.nr. 2023033430)

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

Kultur- og idrettsutvalget godkjenner kultur- og idrettsutvalgets protokoll av 29.08.24.
(Enst.)

61/24 Godkjenning av kultur- og idrettsutvalgets protokoll av 12.09.24 (ark.nr. 2023033430)

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

Kultur- og idrettsutvalget godkjenner kultur- og idrettsutvalgets protokoll av 12.09.24.
(Enst.)

62/24 Søknad om tilskudd fra Fragment
(ark.nr. 2024021867)

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

Kultur- og idrettsutvalget bevilger kr 100 000 til Fragment fra kultur- og idrettsutvalgets tilleggsbevilgningskonto.
(7/4)

Voteringer:

Kulturdirektørens innstilling ble vedtatt med 7 mot 4 stemmer (FRP, KON, UAVH, Mentor Rashica, H)

63/24 Tilskudd til kunst- og kulturformål 2.halvår 2024
(ark.nr. 2024021627)

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

1. Kultur- og idrettsutvalget tar de administrative tildelingene til orientering.
2. Kultur- og idrettsutvalget bevilger tilskudd til
 - a) Spektra Kunst AS – Klagesangen kr 70 000
 - b) Agder XR – D` Art 24 kr 25 000
 - c) Oppheim Film AS – Mørke skyer kr 50 000
3. Kultur- og idrettsutvalget avslår søknaden fra Artwork Lian om nytt atelier (Enst.)

64/24 Årsrapport 2023 - Bredalsholmen dokk og fartøyvernssenter
(ark.nr. 2023031542)

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

Kulturutvalget tar foreløpig årsrapport for 2023 fra Bredalsholmen dokk- og fartøyvernssenter til orientering.
(Enst.)

10 av 11 repr. møtt

Habilitet:

Repr. Erle W. Severinsen (H) ba om vurdering av sin habilitet grunnet verv som varamedlem i styret for Bredalsholmen dokk- og fartøyvernssenter.

Votering:

Repr. Erle W. Severinsen (H), ble enstemmig erklært inhabil etter Kommunelovens § 11-10 tredje ledd. Ingen vara møtt.

65/24 Høringsuttalelse - forslag til endringer i spillemiddelordningen for anlegg til idrett og fysisk aktivitet
(ark.nr. 2024012280)

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

1. Kristiansand kommune v/Kultur- og idrettsutvalget støtter administrasjonens forslag til høringsuttalelse i tråd med sakens vedlegg 2.
(Enst.)

2. Kristiansand kommune støtter ikke følgende av KUDs forslag om å innskrenke mulighetene for hvem som kan søke:
- KUD foreslår at et av kriteriene som inngår i grunnlaget for å kunne godkjenne nye aktører etter særskilt vurdering, i tillegg til de som allerede er søknadsberettiget skal være at de «Må være landsdekkende». Kristiansand kommune mener dette vil kunne hindre gode lokale prosjekter å kunne søke.
 - I dagens regelverk kan bl.a. borettslag, bygdelag og velforeninger søke om tilskudd til nærmiljøanlegg. KUD foreslår at disse organisasjonene ikke skal være søknadsberettigede i den forenklede anleggsordningen. Kristiansand kommune støtter ikke dette forslaget da en med dette overlater til kommuner og idrettsorganisasjoner underlagt Norges idrettsforbund å bygge nærmiljøanlegg. Det kan ikke forventes at idrettslagene har fokus på å bygge denne typen anlegg, siden de kun unntaksvis skal brukes til organisert idrett, og skal ikke dekke den organiserte idrettens behov for anlegg. Kommunene vil neppe ha kapasitet til å søke om mange av den typen anlegg som velforeninger og andre har tatt ansvar for rundt om i nærmiljøene.

(Enst.)

Forslag:

Kulturdirektøren fremmet følgende innstilling:

«Kristiansand kommune v/Kultur- og idrettsutvalget støtter administrasjonens forslag til høringsuttalelse i tråd med sakens vedlegg 2.»

V, H, KRF, FRP og UAVH. fremmet følgende endringsforslag:

«Kristiansand kommune støtter ikke følgende av KUDs forslag om å innskrenke mulighetene for hvem som kan søke:

- KUD foreslår at et av kriteriene som inngår i grunnlaget for å kunne godkjenne nye aktører etter særskilt vurdering, i tillegg til de som allerede er søknadsberettiget skal være at de «Må være landsdekkende». Kristiansand kommune mener dette vil kunne hindre gode lokale prosjekter å kunne søke.
- I dagens regelverk kan bl.a. borettslag, bygdelag og velforeninger søke om tilskudd til nærmiljøanlegg. KUD foreslår at disse organisasjonene ikke skal være søknadsberettigede i den forenklede anleggsordningen. Kristiansand kommune støtter ikke dette forslaget da en med dette overlater til kommuner og idrettsorganisasjoner underlagt Norges idrettsforbund å bygge nærmiljøanlegg. Det kan ikke forventes at idrettslagene har fokus på å bygge denne typen anlegg, siden de kun unntaksvis skal brukes til organisert idrett, og skal ikke dekke den organiserte idrettens behov for anlegg. Kommunene vil neppe ha kapasitet til å søke om mange av den typen anlegg som velforeninger og andre har tatt ansvar for rundt om i nærmiljøene.»

Voteringer:

V, H, KRF, FRP og UAVH. sitt endringsforslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtaketets pkt. 2

Kulturdirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt. Vedtakets pkt. 1

66/24

Vurdering av muligheten for å opprette et lokalt aktivitetsråd
(ark.nr. 2022030391)

Kultur- og idrettsutvalgets innstilling:

1. Formannskapet vedtar at det ikke opprettes aktivitetsråd (Enst.)
2. Formannskapet oppfordrer til at allerede eksisterende samarbeid mellom Kristiansand kommune og Idrettsrådet, Midt-Agder Friluftsråd, Forum for natur og friluftsliv, bydelsrådene og andre interessegrupper forsterkes med mål om å bedre forholdene for egenorganisert idrett og aktivitet. (10/1)

Forslag:

Kommunedirektøren fremmet følgende innstilling:

- «1. Formannskapet vedtar at det ikke opprettes aktivitetsråd
2. Formannskapet oppfordrer til at allerede eksisterende samarbeid mellom Kristiansand kommune og Idrettsrådet, Midt-Agder Friluftsråd, Forum for natur og friluftsliv, bydelsrådene og andre interessegrupper videreføres med mål om å bedre forholdene for egenorganisert idrett og aktivitet»

V fremmet følgende endringsforslag til innstillingens pkt. 2:

- «Formannskapet oppfordrer til at allerede eksisterende samarbeid mellom Kristiansand kommune og Idrettsrådet, Midt-Agder Friluftsråd, Forum for natur og friluftsliv, bydelsrådene og andre interessegrupper forsterkes med mål om å bedre forholdene for egenorganisert idrett og aktivitet»

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling pkt. 1 ble enstemmig vedtatt.

Ved alternativ votering stemte 10 for V sitt endringsforslag mens 1 stemte for Kommunedirektørens innstilling. (KON)

67/24 Vurdering av utvidet fritidsklubbtilbud i helgene
(ark.nr. 2022038262)

Kultur- og idrettsutvalgets innstilling:

1. Bystyret er enig i at det ikke skal omdisponeres ressurser fra fritidsklubbtilbudet mandag-fredag for å prøve ut eller etablere et kommunalt fritidsklubbtilbud på lørdager.
2. Eventuell tilførsel av økonomiske ressurser for å prøve ut eller etablere kommunalt fritidsklubbtilbud på lørdager blir vurdert i forbindelse med den årlige rulleringen av økonomiplanen.
3. Dersom økte ressurser blir tilgjengelig, støtter bystyret at fritidsklubb på lørdag bør prøves ut i ett eller to lokalområder i en tidsbegrenset periode, før det eventuelt rulles ut i stor skala på alle 14 lokasjoner. Evaluering av en eventuell utprøving legges fram for kultur- og idrettsutvalget.
4. Temaplanen, vedtatt av bystyret i november 2022, skal være retningsgivende og styrende for driften og utviklingen av det kommunale fritidsklubbtilbudet. I tråd med temaplanen skal ungdomsmedvirkning stå sentralt i utviklingsarbeidet, innenfor de vedtatte økonomiske rammene. (Enst.)

Forslag:

Kommunedirektøren fremmet følgende innstilling:

- «1. Bystyret er enig i at det ikke skal omdisponeres ressurser fra fritidsklubbtilbudet mandag-fredag for å prøve ut eller etablere et kommunalt fritidsklubbtilbud på lørdager.

2. Eventuell tilførsel av økonomiske ressurser for å prøve ut eller etablere kommunalt fritidsklubbtilbud på lørdager blir vurdert i forbindelse med den årlige rulleringen av økonomiplanen.

3. Dersom økte ressurser blir tilgjengelig, støtter bystyret at fritidsklubb på lørdag bør prøves ut i ett eller to lokalområder i en tidsbegrenset periode, før det eventuelt rulles ut i stor skala på alle 14 lokasjoner. Evaluering av en eventuell utprøving legges fram for kultur- og idrettsutvalget.

4. Temaplanen, vedtatt av bystyret i november 2022, skal være retningsgivende og styrende for driften og utviklingen av det kommunale fritidsklubbtilbudet. I tråd med temaplanen skal ungdomsmedvirkning stå sentralt i utviklingsarbeidet, innenfor de vedtatte økonomiske rammene.»

SV fremmet følgende endringsforslag:

«Stryke kulepunkt under avsnitt Samarbeid med frivillige organisasjoner:

At frivillighet styrker grunnbemanningen. Frivillige i klubbene som kan levere politiattest, forplikter seg til avtaler, deltar i opplæring, har et avklart verdisyn som korresponderer med tilbudenes verdier om rusfrihet, politisk og religiøs nøytralitet i utførelse av arbeidet og faglighet i møte med målgruppen.»

SV fremmet følgende endringsforslag:

«Stryke kulepunkt under avsnitt om Samarbeid med frivillige organisasjoner:

Leie ut deltidsansatte fra kommunale fritidsklubber til organisasjoner for overføring av kompetanse til andre som jobber med målgruppen»

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

SV sine endringsforslag ble ikke votert over og følger saken.

Eventuelt

H stilte spørsmål til leder og kulturdirektør om hvordan tid i kommunens haller og idrettsanlegg fordeles og om betraktninger rundt hvorfor det oppstår støy og uenighet rundt fordelingen av tid.

Idrettssjefen besvarte spørsmålet.

Kommunalsjef Stein Tore Sorthe informerte om utsending av spørreundersøkelse tilknyttet møteplanen for 2025. Spørreundersøkelsen blir sendt til utvalgets faste medlemmer samt 1. vara for gruppene.

Lukking av møtet:

Kulturutvalget vedtok enstemmig å lukke møtet etter Kommuneloven 11-5 tredje ledd bokstav b.

68/24 Tildeling av Kristiansand kommunes kulturpris 2024

Unntatt etter offentlighetsloven offl. § 26, 2. ledd

Saksdokumentet er unntatt offentlighet

Møtet åpnet.

Møtet hevet.

Punkt .: Lukket

Punkt .: Behandling av utvalgssak

Punkt 60/24: Godkjenning av kultur- og idrettsutvalgets protokoll av 29.08.24

Bilag

Protokoll Kultur- og idrettsutvalget 29.08.2024

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2023033430
Saksbehandler Maren Svenning

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kultur- og idrettsutvalget	26.09.2024	60/24

GODKJENNING AV KULTUR- OG IDRETTSUTVALGETS PROTOKOLL AV 29.08.24

**KULTUR- OG IDRETTSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 26.09.2024 SAK
60/24**

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

Kultur- og idrettsutvalget godkjenner kultur- og idrettsutvalgets protokoll av
29.08.24.
(Enst.)

26.09.2024

Punkt 61/24: Godkjenning av kultur- og idrettsutvalgets protokoll av 12.09.24

Bilag

Protokoll Kultur- og idrettsutvalget 12.09.2024

Dato 13. september 2024
Saksnr.: 2023033430-57
Saksbehandler Maren Svenning
Godkjent av Camilla Jarlsby

Saksgang
Kultur- og idrettsutvalget

Møtedato
26.09.2024

Godkjenning av kultur- og idrettsutvalgets protokoll av 12.09.24

Forslag til vedtak

[Kultur- og idrettsutvalget godkjenner kultur- og idrettsutvalgets protokoll av 12.09.24.](#)

Vedlegg:
Protokoll Kultur- og idrettsutvalget 12.09.2024

Punkt 62/24: Søknad om tilskudd fra Fragment

Bilag

Fragment søknad krs kommune 2024

Dato 18. september 2024
Saksnr.: 2024021867-1
Saksbehandler Jørgen Skauge
Godkjent av Gunn-Heidi Gabrielsen
Camilla Jarlsby

Saksgang
Kultur- og idrettsutvalget

Møtedato
26.09.2024

Søknad om tilskudd fra Fragment

Forslag til vedtak

[Kultur- og idrettsutvalget bevilger kr 100 000 til Fragment fra kultur- og idrettsutvalgets tilleggsbevilgningskonto.](#)

Sammendrag

Foreningen for Nordisk Modernismefestival søker om støtte til Fragment - en ny festival i Kristiansand med et tverrestetisk og tverrfaglig program i perioden 25.-28. september 2024.

Fragment tar sikte på å bli en årlig festival og er et samarbeid mellom en rekke kunst -og kulturaktører i Kristiansand. Festivalen er et lokalt initiativ i fra Kilden, Kunstsilo, UiA og Biblioteket som formidlingsarenaer med et nasjonalt og internasjonalt nedslagsfelt.

Foreningens medlemmer er en rekke kunst og kulturinstitusjoner i Kristiansand som sammen dekker et bredt felt innen ulike kunstneriske praksiser. Deres ambisjon er å bidra til nyskaping, lokal utvikling og økt kompetanse i kunstfeltet i vår by. Det er inngått en intensjonsavtale med 15 aktører og det er meldt interesse i fra en lang rekke aktører innen kunst og kulturfeltet i regionen.

Foreningen for Nordisk Modernismefestival ble registrert i februar 2024 og hentet inn Jan Bang som festivalleder og Anne Holm Alexandersen fra Kobbelt Kunstbyrå som prosjektleder.

Kulturdirektøren foreslår å bevilge midler til årets festival i fra kulturutvalgets tilleggsbevilgningskonto da organisasjonen ble opprettet etter fristen for «Tilskudd til festivaler» som er ordningen de i fremtiden må søke til.

I arbeidet med kulturstrategien «Kultur i alt vi gjør» og i det kontinuerlige arbeidet med utviklingen av Odderøya har det vært ønsket og etterspurt et

samarbeid mellom institusjonene og det frie feltet. Festivalen Fragment tar sikte på å utnytte momentet Kristiansand har etter åpningen av Kunstsilo og mulighetene som ligger i samarbeid mellom institusjonene og det frie feltet. Årets festival benytter seg av ti ulike venues i kulturaksen fra Kraftverk til Odderøya, i tillegg til arenaer på KKG/UiA, Lund og i Kvadraturen. Festivalleder og prosjektleder kommer fra det frie feltet på Odderøya, mens styret og programrådet er forankret i institusjonene.

Programmet er solid, spennende og omfattende i festivalens første driftsår og har en bred sjangerspredning som omfatter både nye og etablerte kunstnere. Kulturdirektøren mener festivalen vil være viktig både i utviklingen av kulturbyen Kristiansand og for å bygge bro mellom våre store institusjoner og det frie feltet. Det innstilles på fullt tilsagn på søknaden igjennom bruk av kultur- og idrettsutvalgets tilleggsbevilgningskonto hvor det før møtet gjenstod kr 310 000.

Vedlegg:
Søknad fra Fragment

Saksutredning

Økonomiske konsekvenser

Kultur- og idrettsutvalgets tilleggsbevilgningskonto har et budsjett på kr 450 000 for 2024. Før dagens møte er det tildelt kr 40 000 til Operaens Venner og kr 100 000 til Fellesverkstedet Myren Gård. Før dagens møte gjenstår kr 310 000.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Kultur- og idrettsutvalget bevilger kr 100 000 til Fragment fra kultur- og idrettsutvalgets tilleggsbevilgningskonto.

Punkt 63/24: Tilskudd til kunst- og kulturformål 2.halvår 2024

Bilag

Alle søknader - Tilskudd til kunst- og kulturformål- 2. halvår

Tilskudd til kunst- og kulturformål- 2. halvår (1)

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024021627
Saksbehandler Jørgen Skauge

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kultur- og idrettsutvalget	26.09.2024	63/24

TILSKUDD TIL KUNST- OG KULTURFORMÅL 2.HALVÅR 2024

KULTUR- OG IDRETTSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 26.09.2024 SAK 63/24

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

1. Kultur- og idrettsutvalget tar de administrative tildelingene til orientering.
2. Kultur- og idrettsutvalget bevilger tilskudd til
 - a) Spektra Kunst AS – Klagesangen kr 70 000
 - b) Agder XR – D` Art 24 kr 25 000
 - c) Oppheim Film AS – Mørke skyer kr 50 000
3. Kultur- og idrettsutvalget avslår søknaden fra Artwork Lian om nytt atelie (Enst.)

27.09.2024

Punkt 64/24: Årsrapport 2023 - Bredalsholmen dokk og fartøyvernssenter

Bilag

240902 Bredalsholmen Dokk og Fartoyvernssenter_Arsmelding 2023

240913 BDF årsegnskap_egenkapital 2023

Dato 5. juli 2024
Saksnr.: 2023031542-64
Saksbehandler Marianne Laukvik
Godkjent av Gunn-Heidi Gabrielsen
Camilla Jarlsby

Saksgang
Kultur- og idrettsutvalget

Møtedato
26.09.2024

Årsrapport 2023 - Bredalsholmen dokk og fartøyvernssenter

Forslag til vedtak

[Kulturutvalget tar foreløpig årsrapport for 2023 fra Bredalsholmen dokk- og fartøyvernssenter til orientering.](#)

Saksutredning

Bredalsholmen dokk- og fartøyvernssenter mottok i 2023 et driftstilskudd fra Kristiansand kommune på 900 000 kroner. For at byens folkevalgte skal være oppdatert på virksomhetens status og utvikling, legges årsmelding og foreløpig regnskap for 2023 fram for kulturutvalget til orientering.

Etter tidligere økonomisjefs plutselige bortgang i februar 2024, har BDF hatt et omfattende arbeid med å få på plass alle nødvendige funksjoner, og det har vært spesielt omfattende og komplisert å sammenstille årsregnskap for 2023.

Bredalsholmen dokk- og fartøyvernssenter har følgende som formål:

- bevare tørrdokken med bygninger og tekniske innretninger som et teknisk kulturminne for ettertiden.
- Drive anlegget som et veteranskipsverft som kan benyttes av veteranskip og bevaringsverdige fartøyer.
- være et senter for verft og skipsbyggingstradisjoner, gammelt håndverk og gjenstander som kan være av interesse i denne sammenheng.

Dette er i tråd med hovedmålene til Riksantikvaren og fartøyvernssentrenes «Plan for fagutvikling 2020 - 2023»:

- Fagfeltet fartøyvern
- Formidling
- Kunnskap og forskning
- Felles tjenestene
- Økonomi og organisasjon

Endret retning

Reduserte tilskudd til fellestjenester og små fragmenterte og uforutsigbare tilskudd til verneflåten fra post 74 i statsbudsjettet, fører til at BDF ikke får tilstrekkelig omsetning på egne fag til å sikre en bærekraftig bemanning. Dette truer samfunnsoppdraget BDF

har med å sikre håndverksfagene. Dokka, kanskje det viktigste aktivumet etter de ansatte, ligger av samme grunn også uutnyttet i altfor stor grad, med betydelig tap av inntektspotensial. Derfor endrer BDF innretning med hensyn til hvordan de organiserer seg, og hvilke prosjekter de baserer driften på. De retter seg mot å sikre seg større prosjekter utenfor Riksantikvarens tilskuddsregime, og satser i første omgang på å gjøre de 3 store skoleseilskipene - Fullriggeren Sørlandet, Statsraad Lehmkuhl og Christian Radich - til faste prioriterte kunder.

Formidling

- BDF åpnet bydelens nye spisested med servering og skjenkebevilling i det gamle messebygget. Utover sesongen var aktiviteten der så stor at den bidro inn til driften.
- Det gamle messebygget benyttes også til ulike arrangementer i egen regi og i regi av Vest-Agder museet og Hestmanden, f.eks. i forbindelse med «den kulturelle skolesekken».
- Fra 2022 til 2023 økte besøksantallet ved Bredalsholmen med 100%. Fra 1000 i 2022 til 2000 i 2023.
- Åpent anlegg for besøkende hver dag i juli og åpen kafe i Gamlemessa.
- Videreutvikling av satsingen som friluftsmuseum, med utstillinger på verftet og en utstilling om bord i MS «Hamen» som omhandlet «Handelsflåtenes gullalder».
- Tett samarbeid med Bragdøya Kystlag og MB «Høllen», hvor de anløp tre dager i uka med passasjerer og lå ved kaia i en time før de seilte videre.
- Delaktig i etablering av nettverket «Innaskjærs», et nettverk for utvikling av kulturturisme blant kystkulturaktører i regionen, ledet av Agder Fylkeskommune.
- Videreutviklet virksomhetsstrategi som synliggjør satsningsområder i fremtiden.
- Samarbeidet med Marinens Veteranbåthavn for å avklare en fremtidig bruk av Tyr/ Bjørn-West.

Økonomi

Ifølge det foreløpige regnskapet, ble 2023 avsluttet med et underskudd på 1 523 466 kroner. Omsetning i 2023 var på 37 mill. kroner inkl. underleverandører. Egenkapitalen var på 3 449 086 kroner.

BDF forteller at man etter tidligere økonomisjefs plutselige bortgang i februar 2024, har hatt et omfattende arbeid med å få på plass alle nødvendige funksjoner, og det har vært spesielt omfattende og komplisert å sammenstille årsregnskap for 2023.

Etter to år med økende underskudd ved BDF er det viktig for kommunen å få tilsendt korrekt rapportering. Rapporteringen ligger til grunnlag for behandling av fremtidig driftstilskudd. BDF er anmodet om å ettersende revidert regnskap så snart dette foreligger.

Vedlegg:

240902 Bredalsholmen Dokk og Fartoyvernssenter_Arsmelding 2023

240913 BDF årsegnskap_egenkapital 2023

Punkt 65/24: Høringsuttalelse - forslag til endringer i spillemiddelordningen for anlegg til idrett og fysisk aktivitet

Bilag

Horingsdokument-om-endringer-i-spillemiddelordningen-for-anlegg-til-idrett-og-fysisk-aktivitet

Høringsinnspill fra Kristiansand kommune - Forslag til endringer i spillemiddelordningen for anlegg idrett og fysisk aktivitet

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024012280
Saksbehandler Christian Jørgensen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kultur- og idrettsutvalget	26.09.2024	65/24

HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG TIL ENDRINGER I SPILLEMIDDELORDNINGEN FOR ANLEGG TIL IDRETT OG FYSISK AKTIVITET

KULTUR- OG IDRETTSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 26.09.2024 SAK 65/24

Kultur- og idrettsutvalgets vedtak:

1. Kristiansand kommune v/Kultur- og idrettsutvalget støtter administrasjonens forslag til høringsuttalelse i tråd med sakens vedlegg 2.
(Enst.)
2. Kristiansand kommune støtter ikke følgende av KUDs forslag om å innskrenke mulighetene for hvem som kan søke:
 - KUD foreslår at et av kriteriene som inngår i grunnlaget for å kunne godkjenne nye aktører etter særskilt vurdering, i tillegg til de som allerede er søknadsberettiget skal være at de «Må være landsdekkende». Kristiansand kommune mener dette vil kunne hindre gode lokale prosjekter å kunne søke.
 - I dagens regelverk kan bl.a. borettslag, bygdelag og velforeninger søke om tilskudd til nærmiljøanlegg. KUD foreslår at disse organisasjonene ikke skal være søknadsberettigede i den forenklete anleggsordningen. Kristiansand kommune støtter ikke dette forslaget da en med dette overlater til kommuner og idrettsorganisasjoner underlagt Norges idrettsforbund å bygge nærmiljøanlegg. Det kan ikke forventes at idrettslagene har fokus på å bygge denne typen anlegg, siden de kun unntaksvis skal brukes til organisert idrett, og skal ikke dekke den organiserte idrettens behov for anlegg. Kommunene vil neppe ha kapasitet til å søke om mange av den typen anlegg som velforeninger og andre har tatt ansvar for rundt om i nærmiljøene.
(Enst.)

Forslag:

Kulturdirektøren fremmet følgende innstilling:
«Kristiansand kommune v/Kultur- og idrettsutvalget støtter administrasjonens forslag til høringsuttalelse i tråd med sakens vedlegg 2.»

V, H, KRF, FRP og UAVH. fremmet følgende endringsforslag:

«Kristiansand kommune støtter ikke følgende av KUDs forslag om å innskrenke mulighetene for hvem som kan søke:

- KUD foreslår at et av kriteriene som inngår i grunnlaget for å kunne godkjenne nye aktører etter særskilt vurdering, i tillegg til de som allerede er søknadsberettiget skal være at de «Må være landsdekkende». Kristiansand kommune mener dette vil kunne hindre gode lokale prosjekter å kunne søke.
- I dagens regelverk kan bl.a. borettslag, bygdelag og velforeninger søke om tilskudd til nærmiljøanlegg. KUD foreslår at disse organisasjonene ikke skal være søknadsberettigede i den forenklede anleggsordningen. Kristiansand kommune støtter ikke dette forslaget da en med dette overlater til kommuner og idrettsorganisasjoner underlagt Norges idrettsforbund å bygge nærmiljøanlegg. Det kan ikke forventes at idrettslagene har fokus på å bygge denne typen anlegg, siden de kun unntaksvis skal brukes til organisert idrett, og skal ikke dekke den organiserte idrettens behov for anlegg. Kommunene vil neppe ha kapasitet til å søke om mange av den typen anlegg som velforeninger og andre har tatt ansvar for rundt om i nærmiljøene.»

Voteringer:

V, H, KRF, FRP og UAVH. sitt endringsforslag ble enstemmig vedtatt. Vedtakets pkt. 2

Kulturdirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt. Vedtakets pkt. 1

27.09.2024

Punkt 66/24: Vurdering av muligheten for å opprette et lokalt aktivitetsråd

Bilag

Vedtak Form, 09102024, Sak 90/24, Vurdering av muligheten for å opprette et lokalt aktivitetsråd

Vedtak ARMU, 26092024, Sak 173/24, Vurdering av muligheten for å opprette et lokalt aktivitetsråd

Thorén og Fongar 15.04. 2024 Evaluering av Fredrikstad aktivitetsråd

Dato 22. mai 2024
Saksnr.: 2022030391-7
Saksbehandler Hanne Tuva Haukom
Godkjent av Gunn-Heidi Gabrielsen
Aase Margrethe Hørsdal
Tone Iglebæk
Camilla Jarlsby
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Kultur- og idrettsutvalget
Areal- og miljøutvalget
Formannskapet

Møtedato

26.09.2024
26.09.2024
09.10.2024

Vurdering av muligheten for å opprette et lokalt aktivitetsråd

Forslag til vedtak

1. Formannskapet vedtar at det ikke opprettes aktivitetsråd
2. Formannskapet oppfordrer til at allerede eksisterende samarbeid mellom Kristiansand kommune og Idrettsrådet, Midt-Agder Friluftsråd, Forum for natur og friluftsliv, bydelsrådene og andre interessegrupper videreføres med mål om å bedre forholdene for egenorganisert idrett og aktivitet

Sammendrag

Ved behandling av sak 69/22 om utlei prinsipp, fattet kulturutvalget et vedtak om å vurdere mulighetene for å opprette et lokalt aktivitetsråd for egenorganisert fysisk aktivitet og friluftsliv.

Et aktivitetsråd er ifølge Tverga «et organ for frivillige organisasjoner, der egenorganisert idrett og fysisk aktivitet settes på agendaen i kommunens kommunale planprosesser. Aktivitetsrådets formål er å kartlegge behov og skape dialog mellom kommunene og frivillige organisasjoner, som jobber for egenorganisert fysisk aktivitet. På den måten kan kommunen enklere vite hva som skal til for å få enda flere i aktivitet og kvalitetssikre at tiltakene som iverksettes er nødvendige, samt treffer befolkningens ønsker og behov.»

Saken er vurdert på bakgrunn av evalueringen av Fredrikstad aktivitetsråd og kunnskap om egenorganisert aktivitet i Kristiansand kommune. Evalueringen viser at det er delte erfaringer med aktivitetsrådet. Selv om det har vært en opplevd bedring i anleggs- og aktivitetstilbud og økt synlighet, har det også vært utfordringer, blant annet med langsiktig forankring og støtte.

Kommunedirektøren anbefaler at arbeidet som gjøres i dag knyttet til egenorganisert idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv videreføres, med mål om å bedre forholdene for egenorganisert aktivitet. Dersom det i framtiden viser seg at det oppstår et ønske eller behov for et eget aktivitetsråd, bør dette vurderes i forbindelse med rullering av

Temaplan for idrett og friluftsliv, for å kunne få god nok forankring blant utøvere, administrasjonen og politikere.

Vedlegg:

Thorén og Fongar 15.04. 2024 Evaluering av Fredrikstad aktivitetsråd

Saksutredning

Bakgrunn for saken

I møtet 12.10.2022, ved behandling av sak 69/22 om utleieprinsipper, fattet kulturutvalget følgende vedtak:

«Kulturutvalget ber Kulturdirektøren vurdere mulighetene for å opprette et lokalt aktivitetsråd for egenorganisert fysisk aktivitet og friluftsliv, med mål om å styrke samarbeidet mellom kommunen og lokale miljøer og gjøre kommunen bedre rustet til å identifisere hva som skal til for å få enda flere i aktivitet.»

Om aktivitetsråd

Et aktivitetsråd er ifølge Tverga «et organ for frivillige organisasjoner, der egenorganisert idrett og fysisk aktivitet settes på agendaen i kommunens kommunale planprosesser. Aktivitetsrådets formål er å kartlegge behov og skape dialog mellom kommunene og frivillige organisasjoner, som jobber for egenorganisert fysisk aktivitet. På den måten kan kommunen enklere vite hva som skal til for å få enda flere i aktivitet og kvalitetssikre at tiltakene som iverksettes er nødvendige, samt treffer befolkningens ønsker og behov.»

Tverga er et ressurscenter for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet, og beskriver dette som «en form for selvstendig engasjement der man selv tar ansvar for å planlegge, koordinere og gjennomføre en bestemt aktivitet uten å være avhengig av ekstern påvirkning som instruktører, trenere eller ledere».

Fredrikstad aktivitetsråd

I Fredrikstad ble det i 2019 opprettet et aktivitetsråd som et pilotprosjekt i samarbeid med Tverga og Norsk Friluftsliv. Det har vært gjennomført en evaluering av Fredrikstad aktivitetsråd og rapporten fra evalueringen ble publisert i april 2024. Evalueringen ble gjennomført av Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU). Kommunedirektøren har avventet evalueringen av Fredrikstad aktivitetsråd før ferdigstilling av denne saken. Sammen med kunnskap og erfaringer om egenorganisert idrett og fysisk aktivitet i Kristiansand kommune, danner denne evalueringen grunnlaget for vurdering av muligheten for å opprette aktivitetsråd i Kristiansand kommune.

Fredrikstad aktivitetsråd har som formål «å bidra til et mangfoldig aktivitetstilbud, fremme frivilligheten og en mer aktiv befolkning gjennom egenorganisert idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.» og har følgende oppgaver:

- «Styrke rammevilkårene for ressursmiljøer, lag og foreninger som er tilbydere av egenorganisert idrett og fysisk aktivitet og friluftsliv i lokalmiljøet
- Legge til rette for dialog og samarbeid med lokale og regionale myndigheter
- Formidle lokale anleggs- og aktivitetsbehov for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet og friluftsliv
- Jobbe for at anleggs- og aktivitetsmidler kommer flest mulig til gode - synliggjøre mangfoldet av relevante aktivitetstilbud i kommunen
- Medvirke til at fysisk aktivitet som forebyggende folkehelseiltak og at aktivitetsråd som virkemiddel blir mere kjent og benyttet også andre steder i landet.»

Fredrikstad aktivitetsråd består av et styre som bestemmes av de som er tilsluttet aktivitetsrådet. I tillegg kan også de som ikke er tilsluttet delta på møtearenaer med innspill som behandles i styret. De som er tilsluttet aktivitetsrådet er både velforeninger, organisasjoner for friluftsliv, som soppforeninger, jeger- og fiskeforeninger og speidergrupper, organisasjoner for typiske egenorganiserte idretter og aktiviteter som skating og paintball, samt en rekke representanter for ulike typiske egenorganiserte idretter og aktiviteter, som representant for styrketrening, parkour og sykling. Ved

oppstarten av Fredrikstad aktivitetsråd ble det ifølge evalueringen bevilget driftsstøtte fra Fredrikstad kommune, og det ble ansatt en daglig leder. Denne driftsstøtten falt bort fra og med 2023, noe som førte til at daglig leder sluttet, og at det i dag er usikkerhet om videreføringen av arbeidet.

Evalueringen av Fredrikstad aktivitetsråd viser at det har vært delte erfaringer med aktivitetsrådet. I en spørreundersøkelse fremkommer det at både medlemmer og innbyggere ellers mener at det har vært forbedringer i anleggs- og aktivitetstilbudet i Fredrikstad i den tiden aktivitetsrådet har eksistert, men oppstarten av aktivitetsrådet sammenfalt med en generell innsats knyttet til fysisk aktivitet i Fredrikstad, så det er usikkert hvor mye av dette som kan tilskrives aktivitetsrådets arbeid. På spørsmål til medlemmene/tilsluttede aktivitetmiljøer i aktivitetsrådet om hva de oppfatter er blitt bedre takket være rådets innsats, ble økt synlighet rangert høyest.

Selv om evalueringen viser til en opplevd bedring i anleggs- og aktivitetstilbud og økt synlighet, viser den også at det har vært en del utfordringer for Fredrikstad aktivitetsråd. Én av utfordringene har vært mangelfull langsiktig forankring og støtte, noe som førte til at økonomisk støtte fra kommunen falt bort og at driften av aktivitetsrådet videre er usikkert. Evalueringen viser også til at det har vært konflikter mellom Fredrikstad aktivitetsråd og Fredrikstad idrettsråd, som i 2023 endret navn til Fredrikstad Idretts- og Aktivitetsråd. En del av konflikten dreier seg ifølge evalueringen om at midler ble overført fra Fredrikstad Idrettsråd til Fredrikstad aktivitetsråd. Det har også vært en del uklarheter når det gjelder rollefordeling. Saksbehandler har på vegne av Kommunedirektøren vært i dialog med styreleder i Fredrikstad aktivitetsråd, hvor det kom fram at noen idretter er representert både av Fredrikstad Idretts- og aktivitetsråd og av Fredrikstad aktivitetsråd, og at det derfor har vært uklart hvem som skal uttale seg på deres vegne for eksempel overfor kommunen.

I evalueringen av Fredrikstad aktivitetsråd fremlegges en del læringspunkter til andre som vurderer å opprette aktivitetsråd. Det løftes fram som positivt at aktivitetsrådet er forankret i en kommunalt vedtatt plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Det anbefales langsiktig finansiering og at det inngås en samarbeidsavtale med kommunen. Det anbefales også at det gjøres en grundig kartlegging av ressurser som kan bidra i et aktivitetsråd, og at det kan være nyttig å ta utgangspunkt i personer med tilknytning til friluftsansasjoner som har tradisjoner for å arbeide opp mot politisk og administrativt nivå i kommunen.

Andre aktivitetsråd

Så langt Kommunedirektøren kjenner til er Fredrikstad aktivitetsråd det eneste rene aktivitetsrådet i Norge. Viken idrettskrets har imidlertid støttet en del idrettsråd økonomisk for å ta på seg en utvidet rolle som idretts- og aktivitetsråd. Dette innebærer at de i tillegg å ivareta idrettsorganisasjoner også er koordinator for øvrige aktivitetsorganisasjoner.

Egenorganisert aktivitet i Kristiansand

Mulighetene for å drive med egenorganisert idrett og fysisk aktivitet i Kristiansand vurderes som gode. Norsk idrettsindeks viser antall anlegg i en samlekategori som kalles «diverse idrett». I denne kategorien ligger flere anlegg som er typiske for egenorganisert fysisk aktivitet, som diskgolffanlegg, skatepark, utendørs flerbruksområder og små balløkker. Av ASSS-kommunene (sammenliknbare storkommuner), var det kun Oslo som var registrert med et høyere antall slike anlegg enn Kristiansand i 2023, uavhengig av innbyggertall. Statistikk fra SSB viser at flere innbyggere i Kristiansand har trygg tilgang til rekreasjonsareal (76 prosent) og nærturterreng (58 prosent) enn landet som helhet (henholdsvis 61 prosent og 47 prosent). Dette gjelder også når vi sammenligner Kristiansand med andre storkommuner.

Kristiansand kommunes folkehelseprofil for 2023 viser at andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de er svært eller litt fornøyde med lokalmiljøet, er høyere enn landsnivået. Tallene er hentet fra Ungdata-undersøkelsen. Ungdataundersøkelsen fra 2022 viser også

at 83 prosent av ungdomsskoleelevene oppgir at de trener minst en dag i uka. Dette er noe over landsgjennomsnittet (80 prosent). 52 prosent oppgir at de er aktive i idrettslag, 18 prosent oppgir at de trener på andre organiserte måter, mens 44 prosent oppgir at de trener på egenhånd. Folkehelseprofilen viser at andelen 17-åringer som oppgir ved sesjon at de trener sjeldnere enn ukentlig er lavere enn i landet som helhet. Folkehelseundersøkelsen som ble gjennomført i 2023 blant innbyggerne over 18 år viser at 92 prosent av deltakerne oppga at de hadde god tilgang til natur- og friluftsområder. 74 prosent oppga stor grad av trivsel i nærmiljøet. 33 prosent oppga at de ukentlig deltok i organisert aktivitet, mens 57 prosent oppga at de ukentlig deltok i annen aktivitet.

Ansvar for å utvikle nærmiljøanlegg, parker, byrom og friluftsområder i Kristiansand kommune er lagt til parkvesenet i by- og stedsutvikling. I kommuneplanens arealdel er det som tidligere har blitt kalt «sandlekeplass» blitt endret til «møteplass», som skal være et enkelt treffsted for det nære nabolaget innen 5 minutters gangavstand (200 m) fra bolig. Det som tidligere ble kalt «kvartalslekeplass» kalles nå «lokalpark» og lokaliseres innenfor 10 minutters gangavstand (500 m) fra bolig. «Bydelspark» har kommet inn som et nytt begrep, og knyttes til de definerte bydelssentrene. Arealene som parkvesenet har ansvar for skal som utgangspunkt være til fri bruk, og kan ikke reserveres av for eksempel idrettslag. Motsatt kan utendørs arealer avsatt til idrett i hovedsak brukes til egenorganisert aktivitet utenom faste treningstider. Ansvar for å utvikle idrettsanlegg er lagt til idrett og fysisk aktivitet i kultur og innbyggerdialog.

Velforeninger, idrettslag og andre ikke-kommersielle aktører kan søke om spillemidler til bygging og/eller rehabilitering av idrettsanlegg, nærmiljøanlegg og friluftsanlegg. Spillemidlene skal bidra til at en større del av befolkningen får mulighet til å drive idrett og fysisk aktivitet. Idrett og fysisk aktivitet har ansvar for oppfølging og veiledning når det gjelder idrettsanlegg, mens Parkvesenet har ansvar for oppfølging og veiledning når det gjelder nærmiljøanlegg.

Velforeninger og andre aktører har mulighet til å søke om støtte fra bydelsfondet til å utvikle attraktive, åpne og inkluderende møteplasser for sosiale, kulturelle og fysiske aktiviteter. Utgangspunktet for tildeling av midler fra bydelsfondet er at initiativet skal komme fra lokalt hold. Parkvesenet administrerer bydelsfondet i samarbeid med innbyggerdialog.

Parkvesenet som er fagetat for utvikling av nærmiljøanlegg, parker og friluftsområder legger ned et betydelig arbeid i medvirkningsprosesser med brukerrepresentanter, interessegrupper og lokalbefolkning. Det legges vekt på at det skal være et allsidig tilbud i nærmiljøene. Parkvesenet har også et godt samarbeid med løypelag i de ulike bydelene, som vedlikeholder og skilter turstier i bydelene.

Forum og råd relatert til fysisk aktivitet i Kristiansand

I Kristiansand kommune er det et idrettsråd som skal arbeide for best mulige forhold for idretten i kommunen. Idrettsrådet skal være en arena for samarbeid mellom lagene, mellom lagene og de kommunale myndigheter og mellom lagene og idrettskretsen. I Kristiansand idrettsråd er det flere medlemsklubber som representerer idretter som også ofte drives uorganisert, som sykling, frisbee, kajakkpadling, sandvolleyball, klatring og skating. Idrettsrådet er et lovfestet organisasjonsledd i Norges idrettsforbund (NIF) og er et fellesorgan i kommunen for all idrett som er registrert i Norges Idrettsforbund. Idrettslag med medlemskap i NIF blir automatisk medlem i idrettsrådet i sin kommune.

Midt-agder friluftsråd (MAF) er et interkommunalt friluftsråd som består av elleve eierkommuner. MAF skal blant annet arbeide for å fremme et enkelt, aktivt, allsidig og miljøvennlig friluftsliv og for å bevare natur- og kulturverdier, arbeide for hensiktsmessig forvaltning og drift av regionale friluftsområder, herunder regionale turløyper og

skiløyper, informere om og koordinere friluftsmuligheter i regionen og gi uttalelser i saker som berører friluftslivet. Friluftsrådets arbeid finansieres gjennom årlige driftstilskudd fra kommunene, fylkeskommunen og Friluftsrådernes landsforbund, i tillegg til prosjektfinansiering fra offentlige og private tilskuddsordninger. MAF utgir årlig turkalenderen Naturlos, hvor det informeres om organiserte turer og arrangementer, i tillegg til kart, informasjon og inspirasjon på nettsiden. MAF sin hovedsatsing for barn og unge er Naturskolen, som består av leirsteder med gapahuker og ildsteder, kurs, elevaktiviteter og veiledning rettet mot undervisningsinstitusjoner. Leirstedene er også tilgjengelige for privatpersoner.

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Agder er et samarbeidsnettverk for natur- og friluftsansjonene i regionen. Målet er å ivareta natur- og friluftinteressene i Agder ved å styrke og fremme organisasjonenes arbeid, være en møteplass for samarbeid og en arena for kompetansebygging for natur- og friluftsansjonene med sitt virke i regionen.

Den norske turistforening (DNT) er Norges største friluftsansjon. DNT SØR er den lokale foreningen, som i hovedsak har sine medlemmer og hytter i Kristiansandregionen og Setesdal. DNT Sør drifter turistforeningshytter, merker stier og gjennomfører turer og friluftsansjoner. I tillegg tilbyr DNT Sør veiledning om friluftsliv, utstyr og turforslag, og har prosjekter og turer for å inkludere nye grupper turgåere.

Bystyret i Kristiansand kommune vedtok 23.11.2022 i sak 248/22 å etablere et 3-årig prøveprosjekt for etablering av bydelsråd. Bydelsrådene vil kunne bidra til økt samskaping med kommunens innbyggere. Kommunen skal støtte og oppmuntre i etableringen av bydelsråd, men initiativet må komme fra innbyggerne/velforeninger o.a., og ansvaret for opprettelse og drift av bydelsrådene ligger hos bydelsrådene selv. Det er allerede opprettet flere bydelsråd, og flere er under opprettelse. Bydelsrådene kan ivareta innspill som gjelder behov i den aktuelle bydelen, og har flere initiativ knyttet til egenorganisert idrett og fysisk aktivitet. Et eksempel er Randesund bydelsråd som søkte og mottok midler fra bydelsfondet til å etablere badebrygge i Sukkevann. Randesund bydelsråd har også vært med på å stifte løypelag i bydelen, i tillegg til at de er i gang med å utvikle nettsiden med mål om å vise frem aktivitetsmuligheter i sitt område. Andre bydelsråd har også erfaring med at innbyggere tar opp behov knyttet til egenorganisert aktivitet og friluftsliv som kan bringes videre til kommunen av bydelsrådet. Det er også flere som fremmer aktivitetsmuligheter på nettsider eller facebooksider.

Økonomiske konsekvenser

I evalueringen av Fredrikstad aktivitetsråd ble det anbefalt at kommunen sørger for langsiktig driftsstøtte. Årsregnskapet til Fredrikstad aktivitetsråd for 2021 viser at kommunen støttet aktivitetsrådet med 500 000,- i driftstilskudd i 2021, i tillegg til 156 718 i prosjekttilskudd.

Basert på erfaringene fra Fredrikstad aktivitetsråd bør det ved en eventuell opprettelse av et aktivitetsråd beregnes et fast driftstilskudd for å sikre kontinuitet og forutsigbarhet.

Uttalelse fra rådene

Saken har ikke vært tatt opp i rådene. Dersom det skal opprettes aktivitetsråd vil det være nødvendig med bred medvirkning, også med de lovpålagte rådene. Dersom det ikke skal opprettes et aktivitetsråd vil også de lovpålagte rådene og Studentrådet kunne bidra med verdifulle innspill om hva som skal til for at gruppen de representerer lettere kan drive med egenorganisert idrett, aktivitet og friluftsliv.

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Saksbehandler har på vegne av Kommunedirektøren vært i kontakt med idrettsrådet, Forum for natur og friluftsliv og to av bydelsrådene. Alle er positive til å gå i dialog om hvordan de allerede etablerte rådene og forumene kan bidra til å få fram innspill fra det egenorganiserte aktivitetstilbudet og fremme behovene til den egenorganiserte idretten.

Det har ikke blitt trukket fram behov for et eget aktivitetsråd i samtale, men samtlige er positive til økt kontakt med kommunen knyttet til tilrettelegging for egenorganisert fysisk aktivitet. Flere trekker fram at dersom det blir økte forventninger til bidrag fra rådene vil det også kunne bli behov for økte økonomiske ressurser.

Idrettsrådet trekker fram at både idrettsrådet selv og flere idrettsklubber også legger til rette for den egenorganiserte idretten, ved tilrettelegging for å bruke anlegg utenom treningstid og arrangere «åpen hall» uten krav til medlemskap. Mange utøvere av organisert idrett driver også sin egen idrett egenorganisert utenom treningstid.

Klima- og miljøkonsekvenser

Opprettelse av aktivitetsråd vil ikke ha direkte innvirkning på klima og miljø.

HMS/Folkehelse

Bedret folkehelse gjennom økt fysisk aktivitet er formålet for opprettelse av aktivitetsråd. Økt tilrettelegging for egenorganisert fysisk aktivitet vil kunne føre til at flere vil klare å oppnå anbefalte nivåer av fysisk aktivitet.

Vurdering

De positive resultatene fra undersøkelser knyttet til anleggsdekning og trygg tilgang til rekreasjonsareal og nærturterreng indikerer at det har vært gjort mye godt arbeid med dette i Kristiansand kommune. Selv om befolkningen rapporterer om noe mer fysisk aktivitet enn landsgjennomsnittet, er det likevel for få som oppfyller anbefalingene, og det er et stort potensial for å øke det fysiske aktivitetsnivået. Bedre tilrettelegging for egenorganisert fysisk aktivitet vil være særlig gunstig for personer som ikke deltar i organisert idrett. Den største effekten for folkehelsen vil være å øke aktivitetsnivået hos de som er inaktive.

Det er Kommunedirektøren sin vurdering at det kan være mange utfordringer ved å opprette et eget aktivitetsråd. Det vil kunne oppstå uklarheter om hvem som skal uttale seg om ulike saker dersom en part, for eksempel et idrettslag eller en velforening, er representert av flere råd. Ettersom flere av de allerede etablerte rådene og forumene ønsker å gå i dialog med kommunen for å ta et større ansvar for den egenorganiserte idretten, er det Kommunedirektøren sin vurdering at dette vil kunne gi større effekt og føre til bedre samhandling enn å opprette et aktivitetsråd som vil kunne komme i konflikt med andre råd. Både kommunen, idrettslagene, utøvere og friluftsansjoner har økt aktivitetsnivå som felles mål, og kan sammen bidra til å belyse hvordan dette kan oppnås.

Kommunedirektøren sin anbefaling er at arbeidet som gjøres i dag knyttet til egenorganisert idrett og friluftsliv videreføres, med mål om å bedre forholdene for egenorganisert aktivitet. Dersom det etter en tid viser seg at det oppstår et ønske eller behov for et eget aktivitetsråd, bør dette vurderes i forbindelse med rullering av Temaplan for idrett og friluftsliv, for å kunne få god nok forankring blant utøvere, administrasjonen og politikere.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Kommunedirektøren anbefaler at det ikke opprettes aktivitetsråd i Kristiansand kommune, og at allerede eksisterende samarbeid mellom Kristiansand kommune og Idrettsrådet, Midt-Agder friluftsråd, Forum for natur og friluftsliv, bydelsrådene og andre interessegrupper videreføres med mål om å bedre forholdene for egenorganisert aktivitet.

Punkt 67/24: Vurdering av utvidet fritidsklubbtilbud i helgene

Bilag

Vedtak , 08102024, Sak 57/24, Vurdering av utvidet fritidsklubbtilbud i helgene

Vedtak OPPV, 15102024, Sak 49/24, Vurdering av utvidet fritidsklubbtilbud i helgene

Vedtak HELSEUTV, 15102024, Sak 56/24, Vurdering av utvidet fritidsklubbtilbud i helgene

Vedtak Form, 23102024, Sak 98/24, Vurdering av utvidet fritidsklubbtilbud i helgene

Dato 9. september 2024
Saksnr.: 2022038262-26
Saksbehandler Stein Tore Sorthe
Godkjent av Camilla Jarlsby
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Kultur- og idrettsutvalget
Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget
Helseutvalget
Oppvekstutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

26.09.2024
08.10.2024
15.10.2024
15.10.2024
23.10.2024
30.10.2024

Vurdering av utvidet fritidsklubbtilbud i helgene

Forslag til vedtak

1. Bystyret er enig i at det ikke skal omdisponeres ressurser fra fritidsklubbtilbudet mandag-fredag for å prøve ut eller etablere et kommunalt fritidsklubbtilbud på lørdager.
2. Eventuell tilførsel av økonomiske ressurser for å prøve ut eller etablere kommunalt fritidsklubbtilbud på lørdager blir vurdert i forbindelse med den årlige rulleringen av økonomiplanen.
3. Dersom økte ressurser blir tilgjengelig, støtter bystyret at fritidsklubb på lørdag bør prøves ut i ett eller to lokalområder i en tidsbegrenset periode, før det eventuelt rulles ut i stor skala på alle 14 lokasjoner. Evaluering av en eventuell utprøving legges fram for kultur- og idrettsutvalget.
4. Temaplanen, vedtatt av bystyret i november 2022, skal være retningsgivende og styrende for driften og utviklingen av det kommunale fritidsklubbtilbudet. I tråd med temaplanen skal ungdomsmedvirkning stå sentralt i utviklingsarbeidet, innenfor de vedtatte økonomiske rammene.

Sammendrag

I møte 29. mai i år ba bystyret om at administrasjonen utarbeidet en sak om utvidet fritidsklubb i helgene. I tillegg til en kostnadsberegning skulle det vurderes mulighet for samarbeid med frivillige. Foreldre og foresatte skulle tas med på råd og det skulle også kostnadsberegnes universell utforming av kommunens bydelshus og aktivitetsklubber.

Fritidsklubbene er den nest største fritidsaktiviteten for ungdom i Norge, etter den organiserte idretten. Undersøkelser peker på en tendens til at unge med relativt få sosioøkonomiske ressurser bruker klubbene mer.

I mai 2021 vedtok daværende kulturutvalg å prioritere utvidelse av fredagstilbudet framfor å starte med fritidsklubb på lørdag. I november 2022 vedtok bystyret en Temaplan som er det viktigste styringsverktøyet for driften og utviklingen av kommunens fritidsklubbtilbud. Den vedtatte temaplanen angir *medvirkning* som det bærende og sentrale elementet i drift og utvikling av fritidsklubbene.

Å utvide fritidsklubbtilbudet ved at frivillige overtar oppgaver fra kommunalt ansatte er ikke i tråd med nasjonal og lokal frivillighetspolitikk. De kommunale fritidsklubbene er en kompetansebedrift hvor kontinuitet, forutsigbarhet og relasjonsbygging står helt sentralt. Dersom frivillige skal overta, kan det medføre en reduksjon av den faglige kvaliteten på tilbudet. Økt samarbeid med frivillige krefter må foregå innenfor noen fastsatte rammer.

Ungdommens bystyre mener at å holde åpent på lørdager ikke må gå på bekostning av åpningstidene i hverdager og fredager. En spørreundersøkelse blant foreldre/foresatte viser omtrent samme holdning. 74 % mener det ikke er behov for lørdagsåpent, eller at det i så fall ikke må gå på bekostning av tilbudet på hverdager og fredagskvelder.

En prøveordning med lørdagsåpen ungdomsklubb i ett lokalområde vil koste fra kr 235 000 til 425 000 per år avhengig av sted, om det skal være åpent på ettermiddag eller kveld og antall timer åpningstid. For begge de to anbefalte klubbene vil en prøveordning koste fra kr 555 000 til 745 000 per år. Et lørdagstilbud for ungdom i regi av alle de kommunale fritidsklubbene i 13-14 lokalområder vil ha en årlig kostnad på minimum 4 millioner kroner.

Med et totalt areal på snaue 6000 m², vil totalkostnaden for å oppgradere alle fritidsklubblokale til forskriftsmessig universell utforming bli rett i overkant av 27,7 millioner kroner (inkl. mva.).

I en utfordrende økonomisk situasjon er det for Kommunedirektøren viktig at ressursene som kommunen rår over, brukes der hvor lokalsamfunnet kan få størst effekt og nytte av tjenestene som produseres. Dette sikres blant annet med at utviklingen av tilbudene og nødvendige prioriteringer, i all hovedsak er basert på oppdatert kunnskap. Forholdsvis nylig er det innhentet kunnskap som tilsier at administrasjonen, i likhet med ungdommens bystyre, ikke anbefaler å omprioritere fritidsklubb-ressurser fra ukedager til lørdag.

Kommunedirektøren har tillit til kompetansen i kommunens fagmiljø, og at det innenfor vedtatte budsjettammer foregår et systematisk arbeid med å utvikle tjenestene, både med hensyn til innhold, driftsmodeller, kvalitet og kvantitet. I tråd med vedtatt temaplan skal ungdomsmedvirkning være det sentrale omdreiningspunktet i utviklingsarbeidet.

Vedlegg: ingen

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Ved behandlingen av svar på et verbalvedtak om forebyggende ungdomsarbeid i bystyrets møte 29. mai 2024 (sak 67/24), ble det fattet følgende vedtak:

1. Bystyret tar redegjørelsen til orientering.
2. Formannskapet ber administrasjonen, i forkant av høstens budsjettarbeid, om å utarbeide en sak for et utvidet fritidsklubbtilbud i helgene. Saken bør, i tillegg til en kostnadsberegning, inneholde en vurdering av muligheter for et samarbeid med de frivillige organisasjoner i bydelene. Foreldre og foresatte tas med i gruppen som arbeider med mulige utvidelser i fritidsklubbens åpningstider.
3. For at alle barn og ungdom skal kunne benytte seg av tilbudet, må det i kostnadsberegningen også få en oversikt over universell utforming av kommunens bydelshus og aktivitetsklubber.

For å svare på bestillingene i vedtakets punkt 2 og 3, redegjør administrasjonen i denne saksutredningen for de ulike aspektene i denne rekkefølgen:

- Tidligere relevante bystyrevedtak
- Beskrivelse av dagens kommunale fritidsklubbtilbud for ungdom
- Samarbeid med frivillige organisasjoner
- Lokaler for fritidsklubb og universell utforming
- Dialogen med ungdommens bystyre
- Spørreundersøkelse blant foreldre
- Kostnadsberegning – økonomiske konsekvenser

Tidligere relevante bystyrevedtak

Ved rullering av økonomiplanen i desember 2020 utvidet bystyret budsjettammen til Kultur og innbyggerdialog med kr 800 000 til «Utvidet åpningstid fritidsklubbene», og daværende kulturutvalg fikk seg forelagt en sak 5.5.2021 om hvordan denne budsjettøkningen skulle disponeres.

Flertallspartiens budsjettdokument inneholdt ikke noen nærmere begrunnelse, beskrivelse eller føringer, men det var gitt muntlige signaler fra talerstolen i bystyrets budsjettdebatt. Kulturdirektøren la derfor til grunn at midlene skulle benyttes til et utvidet helgetilbud i fritidsklubbene.

Som en del av utredningsarbeidet våren 2021 ble det avholdt møte med ungdommens bystyre, fagavdelingen leverte sine vurderinger og konsulentfirmaet PwC gjennomførte en større spørreundersøkelse med 726 respondenter fra ungdomsskolene. Både ungdommene selv (brukere og ikke-brukere) og fagmiljøet mente da tydelig at oftere tilbud på fredager var viktigere enn å starte opp med tilbud på lørdager.

Kulturdirektøren fremmet derfor forslag om å bruke pengene på å styrke fritidsklubbens tilbud på fredager, og samtidig utjevne noen av de geografiske forskjellene som var med hensyn til fredagstilbud. Kulturutvalget vedtok enstemmig dette forslaget. Resultatet er at siden september 2021 har halvparten av de 14 ungdomsklubbene hatt tilbud hver fredag, mens den andre halvparten har hatt annenhver fredag.

Temaplan 2023-2028

Bystyret vedtok i november 2022 *Temaplan for fritidsklubber, tilrettelagte gruppetilbud og ferietilbud 2023-2028*. Ved siden av de økonomiske rammevilkårene, er temaplanen det viktigste styringsverktøyet for driften og utviklingen av kommunens fritidsklubbtilbud.

Siden planen ble vedtatt har det i fagetaten vært jobbet systematisk med å innarbeide planens prinsipper, retningsangivelser og tiltak, som grunnlag for driften og ikke minst den videre utviklingen av det kommunale fritidsklubbtilbudet i Kristiansand.

Beskrivelse av dagens kommunale fritidsklubbtilbud for ungdom

Kjært barn har mange navn, og den landsomfattende interesseorganisasjonen *Ungdom og Fritid* sier på sine hjemmesider at de bruker «fritidsklubb» som samlebetegnelse for «ungdomsklubb, kulturhus for ungdom, fritidssenter, aktivitetshus m.m.». En annen samlebetegnelse som brukes er «åpne møteplasser for ungdom». Følgende verdier ligger til grunn for arbeidet med å utvikle fritidsklubbtilbudet:

- Demokrati og medvirkning
- Åpen og inkluderende
- Kvalitet og troverdighet
- Tverrfaglighet og samarbeid

Fritidsklubbene i Norge feiret i fjor 70-årsjubileum, og Kristiansand har hatt kommunale fritidsklubber siden begynnelsen av 1970-tallet. I Stortingsmelding 18 (2020-2021) om barne- og ungdomskultur står det blant annet følgende:

«Det er Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) som har det statlege ansvaret for fritidsklubbene i Noreg. Tal frå Bufdir i 2018 viser at det var 672 kommunale fritidsklubbar i landet. **Fritidsklubbene er den nest største fritidsaktiviteten for ungdom etter den organiserte idretten.** Om lag 100 000 barn og unge deltek i dag på ulike typar fritidsklubbar. Barn og unge som tek i bruk tilbodet, utgjer 31 prosent av ungdomsskoleelevane og 15 prosent av elevane i vidaregåande opplæring. Trass i at det ikkje er lovpålagt, driv likevel nesten 80 prosent av kommunar ein eller fleire opne møteplassar for ungdom. Undersøkingar peiker på ein tendens til at **unge med relativt få sosioøkonomiske ressursar bruker klubbene meir.**» (side 45, vår uthev.)

I tillegg til 14 juniorklubber for elever fra 5.-7. trinn, har Kristiansand kommune våren 2024 fritidsklubbtilbud til ungdom i alderen 13-18 år i 14 lokalområder: Søgne, Nodeland, Flekkerøy, Voie, Midtre Vågsbygd (kun tirsdager), Slettheia, Tinnheia, Suldalen, Torridal, Lund, Justvik, Randesund, Hånes og Tveit. Alle de etablerte klubbene har åpningstider to til tre ganger i uka, og samtlige ungdomsklubber har åpent minst annenhver fredag, hvorav fem har åpent hver fredag.

I forbindelse med utarbeidelse av Temaplanen ble det gjennomført et omfattende medvirkningsarbeid, og gjennom innspill- og dialogmøter ble det pekt på lokalområder som manglet møteplass/fritidsklubb. Et sentralt tiltak i planen lyder derfor:

Utrede behov for møteplasser/fritidsklubber i områder der det mangler i dag.
(Eksterne og interne innspill: Midtre Vågsbygd, Ytre Randesund, Finsland, Grim og Lund nord)

I 2023 har kommunen støttet opp om et initiativ til å starte en foreldredrevet møteplass for ungdom på Tømmerstø grendehus i Ytre Randesund. Det er gitt faglig råd og veiledning fra Fritidsenheten og økonomisk støtte fra bydelsfondet som forvaltes av

Parkvesenet. Tømmerstø grendehus eies av kommunen, men driftes av den lokale velforeningen.

Fritidsenheten har i 2023 særlig arbeidet med situasjonen i Midtre Vågsbygd, og sist høst startet det opp et forsøksprosjekt med ungdomsklubb i lokalene til Karuss skole, rett etter skoletid hver tirsdag. Dette tilbudet har foreløpig bare en midlertidig finansiering, men det er funnet rom for å videreføre tilbudet også for høsten 2024.

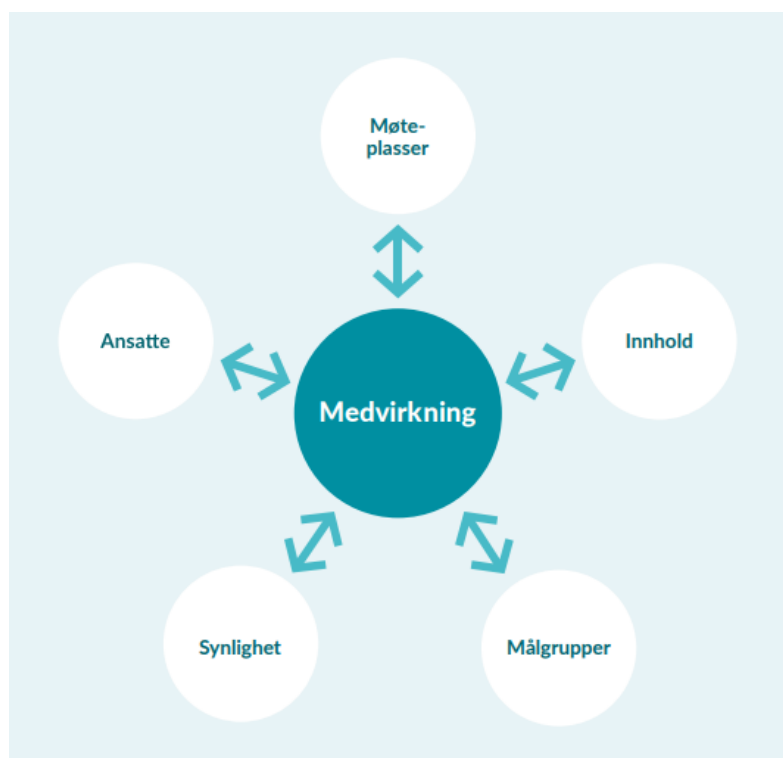
I tillegg til de kommunale fritidsklubbene er det flere andre som har åpne møteplasser for ungdom i bydelene. En lang rekke menigheter har et omfattende ungdomsarbeid, og flere idrettslag bruker egne anlegg/klubbhus også som en møteplass for barn og unge som ikke nødvendigvis er medlem eller driver med organisert idrettsaktivitet.

I Kvadraturen (sentrum) er det flere ideelle organisasjoner som har (eller har hatt) minst ukentlig møteplass-tilbud for ungdom på ettermiddags-/kveldstid; Røde Kors, Blå Kors, Kirkens Ungdomsprosjekt, Kirkens Bymisjon og FIDA (Forum for integrering og dialog Agder).

Innholdet i de kommunale ungdomsklubbene

Fritidsklubbene skal være åpne møteplasser der barn og ungdom skal kunne komme som de er, og få lov til å delta i relevante kultur- og fritidsaktiviteter som gaming, e-sport, musikkproduksjon, spille i band, dans, matlaging, kreative håndverk, bordtennis, biljard, eller bare henge med venner.

Den vedtatte temaplanen angir *medvirkning* som det bærende og sentrale elementet i klubbens drift. De unges medvirkning skal prege møteplassen, innholdet i klubbene og skal være tilpasset målgruppens alder og deres behov. Ungdommer som ønsker å involvere seg i avgjørelser, oppgaver og planlegging av arrangementer og drift i fritidsklubbene, skal få mulighet til det. Deres involvering bidrar til at det blir et innhold som er relevant for målgruppen. Medvirkningens sentrale plass i fritidsklubbene blir i temaplanen illustrert med følgende figur:

Medvirkning er et krevende arbeid, og for å kunne utøve det på en god måte er det ansatte med variert og god kompetanse som jobber fast i sine klubber, og møter deltakerne uke etter uke. Dette er en forutsetning for å kunne arbeide systematisk og metodisk. Medvirkning som metode er godt forankret både i barnekonvensjonens §12 og §31, men ikke minst gjennom den nasjonale organisasjonen Ungdom og Fritid, som alle kommunens fritidsklubber er medlem av. Organisasjonens visjon er: «Alle barn og unge skal ha en fritidsklubb med kompetente voksne i sitt nærmiljø der medvirkning, mestring og relasjonsbygging er sentrale virkemidler.»

I tillegg til medvirkning er *relasjonsbygging* et sentralt verktøy i arbeidet i fritidsklubb, først og fremst til, men også mellom deltakerne. Samtidig er gode relasjoner til skole, andre samarbeidspartnere, og øvrige relevante aktører i bydelene svært viktige. Disse relasjonene blir ivaretatt gjennom organiseringen og driften av fritidsklubbene. Det kommunale fritidsklubbtilbudet i Kristiansand er av høy kvalitet fordi det er en organisering og driftsmodell som legger til rette for høy grad av profesjonalitet.

Fritidsledere i 100% stilling med krav om 3-årig relevant høyskoleutdanning er ansvarlige for daglig drift, relasjoner i bydelene, kontakt med fagmiljøet i enheten, direkte kontakt med målgruppen i fritidsklubben og på skolene samt fagledelse av dyktige deltidsansatte på fritidsklubbene. Kontakten med skolene, politi, avdeling for nærmiljø og forebygging og andre relevante aktører, bidrar også til at møteplassene blir en trygg arena for deltakerne.

Driftsmodellen sikrer at fritidsklubbene kan tilpasse seg deltakernes behov. Det kan for eksempel være forskjell på hva ungdommene i Søgne ønsker i sin fritidsklubb, og hva de på Lund ønsker seg. Med en fritidsleder som er tett på, og at enheten har mulighet til å rekruttere fast personale med relevant kompetanse og erfaring, sørger for at behovene til deltakerne blir ivaretatt på en god måte. Det er en målsetting at fritidsklubbene i Kristiansand skal etterleve Ungdom og Fritids «Kvalitetskriterier for fritidsklubber og åpne møteplasser for ungdom». Her står det blant annet at «Kompetente fritidsklubbansatte er en forutsetning for god kvalitet i fritidsklubben».

Fritidsklubbene er altså kompetansebedrifter som, i tillegg til å skape et godt kvalitetsmessig innhold til innbyggerne i målgruppen, utdanner barne- og ungdomsarbeidere som går i lære i klubbene, har studenter innen både sosialt arbeid og pedagogikk som får praksis i fritidsklubber, og kompetanseheving for egne ansatte. Metodebruken, organiseringen og den mangfoldige kompetansen gjør at fritidsklubbene er tett på utviklingstrekkene i ungdomskulturen. Man har for eksempel i 20 år arrangert LAN (dataparty) for mange hundre deltakere i året, og har i 15 år gitt mulighet til moderne musikkproduksjon i lydstudio (på laptop) i tillegg til tradisjonell bandøving.

Samarbeid med frivillige organisasjoner

I denne sammenhengen legges det til grunn at «frivilligheten» omfatter både lag og foreninger som baserer seg på frivillig innsats i tjenesteytelsen, og privatpersoner/ad-hoc-organisasjoner som ønsker å bidra uten lønn eller noen annen form for økonomisk vederlag.

Å *utvide* fritidsklubbtilbudet i samarbeid med frivilligheten, kan forstås på flere måter: Utvide til flere lokasjoner, utvide åpningstidene på dagens tilbud, opprette nye tilbud på dagens lokasjoner eller utvide med flere aktiviteter/arrangementer på klubbene.

Det eksisterer i dag flere ulike samarbeidsrelasjoner mellom frivillighet av ulik karakter og de kommunale fritidsklubbene. Slike samarbeid kan gjøre tilbudene mindre stabile og

uforutsigbare. En oppsummering av fritidsklubbenes samarbeid med frivillige høsten 2023, ga følgende øyeblikksbilde:

- E-sport-prosjekt sammen med Just IL.
- Bydelskafé sammen med Justvik kirke og Just IL hver måned.
- Loppemarked og julemarked sammen med kirke, idrettslag, speidere, Justvik Vel og enkeltstående frivillige.
- Lund: Årlig arrangement for mellomtrinnet, sammen med alle menighetene på Lund.
- Bidrar i SOL (Sammen om Lund) der flere frivillige lag og foreninger samles.
- LEGO-klubb i Suldalen
- Frivillige foreldre som bidrar på klubben i Suldalen gjennom FAU
- Samarbeid med Søgne Ungdomslag og Søgne Menighet
- I høstferien 2023 var det samarbeid med Søgne Klatreklubb, Søgne Danseklubb og Søgne Turnforening

Et viktig bidrag til å stimulere frivilligheten er at Fritidsenhetens hus (bydelshus, grendehus, fritidssentre) i nærmiljøet, er tilgjengelige for frivillige lag og foreninger vederlagsfritt til deres ordinære aktiviteter. Enhetens ansatte deler også gjerne sin kompetanse og erfaring med både store aktører som Blå kors, Røde kors, Kudos, og mindre aktører som foreldregrupper eller lokale organisasjoner som ønsker å starte noe for sine barn/ungdommer i lokalmiljøet.

Å utvide fritidsklubbtilbudet ved at frivillige overtar oppgaver fra kommunalt ansatte, er en teoretisk mulighet. De ansatte kunne da brukt sin tid fordelt på flere lokasjoner, og det kunne vært allokert ressurser til å starte kommunal fritidsklubb i bydeler som ikke har dette i dag. En slik tilnærming er imidlertid ikke i tråd med nasjonal eller lokal frivillighetspolitikk. I kommunens egen Temaplan frivillighet 2022-2026 står det for eksempel: «For kommunen sin del er det viktig at ønsket om økt samhandling ikke må være et middel for å spare inn på offentlige budsjettposter. Det vil føre til mindre bærekraftige løsninger på sikt og potensielt en mistillit mot kommunen.»

Organisasjonen Frivillighet Norge har formulert «De ti frivillighetspolitiske bud» hvor det i forklaringen til det tredje budet heter at «Frivillige er frie og villige til å gjøre det de vil. Det må de få lov til å være, ellers dør frivilligheten ut.» Dette matcher dårlig med en kompetansebedrift hvor kontinuitet, forutsigbarhet og relasjonsbygging står helt sentralt. Dersom frivillige erstatter kommunalt ansatte, kan det medføre en reduksjon av den faglige kvaliteten på tilbudet. Det kan ikke stilles de samme krav og forventninger til frivillige som til kommunalt ansatte. Dessuten vil rekruttering og koordinering av et stort antall frivillige også ta tid og oppmerksomhet bort fra det sentrale medvirknings- og relasjonsarbeid som fritidslederne har som en kjerneoppgave, samtidig som kommunen kan komme i et uønsket konkurranse-forhold til de etablerte frivillige organisasjonene.

Dette betyr ikke at det kommunale fagmiljøet er avvisende til økt samarbeid med frivillige krefter, men ser for seg at dette utvikles innenfor noen fastsatte rammer. Det vil først og fremst være nye muligheter ved:

- At frivillighet styrker grunnbemanningen. Frivillige i klubbene som kan levere politiattest, forplikter seg til avtaler, deltar i opplæring, har et avklart verdisyn som korresponderer med tilbudenes verdier om rusfrihet, politisk og religiøs nøytralitet i utførelse av arbeidet og faglighet i møte med målgruppen.
- Samarbeid med organisasjoner som allerede har en profesjonalitet og faglighet, og et verdisyn som korresponderer med kommunens politiske og religiøse nøytralitet.

- At frivilligheten tilbyr nye, flere, ytterligere aktiviteter i fritidsklubben. Hvis noen har en kompetanse, et overskudd, eller en motivasjon for å bidra med en aktivitet på frivillig basis, skal klubbene kunne legge til rette for dette. Det fordrer at tilbudet blir tilgjengelig for alle som ønsker å delta, så lenge de er i målgruppen. Kvalitetssikret både med politiattest og oppfølging fra fritidsleder.
- At foreldre deltar som frivillige på våre aktiviteter gjennom skolenes FAU.
- Samarbeid med organisasjoner om større arrangementer, så lenge de er åpne for alle i målgruppen, og har et livssynsnøytralt og politisk nøytralt innhold.

Den faglige vurderingen er helt klart at samarbeid av denne typen er enklere å få til og egner seg best på den yngste målgruppen; juniorklubbene for barn på 5.-7. trinn. På ungdomsklubbene vil det være større krav til faglighet og kontinuitet i den viktige relasjonsbyggingen. Det vil i tillegg være ulike forutsetninger i de ulike bydelene. Fritidsklubbene er sterkt orientert mot lokalmiljøet og ressursene som finnes der. Det vil derfor ikke være hensiktsmessig å se for seg modeller for samarbeid som skal være lik over hele kommunen.

Økt samhandling med frivillig sektor bør også ha fokus på hvordan den kommunale Fritidsenheten kan være en ressurs og støttespiller for ungdomsaktiviteter i regi av frivillige. Et godt eksempel er hvordan foreldre i Ytre Randesund har startet en foreldredreven fritidsklubb i Tømmerstø grendehus med økonomisk støtte fra bydelsfondet og faglig veiledning fra fagmiljøet i Fritidsenhetens avdeling for fritidsklubber. Den typen dialog, rådgivning, veiledning og kompetansedeling foregår det allerede en god del av, og dette er arbeid som kan utvides på flere måter, for eksempel:

- Arrangere bydelsmøter for alle relevante aktører i et nærmiljø, for erfaringsutveksling, eller å sammen sette fokus på utfordringer i lokalmiljøet.
- Være base for foreldre som er «trygghetsvakter» i nærmiljøet i samarbeid med FAU og avdeling for oppvekstmiljø og forebyggende tjenester.
- Leie ut deltidsansatte fra kommunale fritidsklubber til organisasjoner for overføring av kompetanse til andre som jobber med målgruppen.

Lokaler for fritidsklubb og universell utforming

For en generell vurdering av universell utforming – forskrifter, status for kommunale bygg, kostnader og etterslep – vises det til besvarelsen på verbalvedtak fra bystyret, som ble behandlet i nærings- og eierskapsutvalget 16. mai 2023 (sak 23/23).

Kristiansand kommune driver fritidsklubb for ungdom i fem skolebygg – Lindebøskauen, Tangvall, Torridal, Krossen og Hånes avd. Brattbakken. Det midlertidige tilbudet på Karuss skole er ikke tatt med i denne sammenhengen. I tillegg er det klubbvirksomhet i følgende «egne» bygg:

- Justvik bydelshus
- Våningshuset på Roligheden gård
- Noden fritidssenter
- Randesund bydelshus
- Slettheia grendehus
- Tinnheia fritidssenter
- Herredshuset i Tveit
- Voie grendehus

Det var Teknisk forskrift fra 2010 (TEK 10) som først stilte krav om universell utforming av nybygg. Alle nybygg etter 2010 er universelt utformet. Bortsett fra skole- og idrettssenteret på Tangvall er alle fritidsklubblokalene bygd før 2010. Det har vært foretatt ombygginger på Krossen skole til dette formålet. De øvrige 11 byggene/lokalene utgjør snaue 6000 kvadratmeter.

I 2019 ble det gjennomført egne rapporter og kostnadsestimater for universell utforming av tre bygg: Herredshuset i Tveit, Randesund bydelshus og Voie grendehus. Basert på en gjennomsnittlig kvadratmeterpris fra disse utredningene, påplussert prisstigning, prosjektledelse og avsetning til uforutsette utgifter, har den kommunale Bygg- og eiendomsforvaltningen anslått at det i dag vil koste kr 4650 (inkl. mva.) per kvadratmeter for å oppgradere byggene til forskriftsmessig universell utforming.

Med et totalt areal på snaue 6000 m², vil totalkostnaden for å oppgradere alle fritidsklubblokalene bli rett i overkant av 27,7 millioner kroner. Det er ikke avsatt investeringsmidler til dette formålet i gjeldende økonomiplan.

Dialogen med ungdommens bystyre

Avdelingsleder fritidsklubber var i møte med arbeidsutvalget til ungdommens bystyre 12.3.2024, og har levert følgende referat fra samtalen:

På spørsmål om hvorvidt det er behov for lørdagsåpen fritidsklubb svarer representantene at de tror det er behov for det, og at det nok er tenkt som kriminalitetsforebyggende tiltak fra politikernes side. Det nevnes at det oppleves som om ungdom ønsker å være i byen, og ikke i bydelene. Samtidig påpeker ett av medlemmene i arbeidsutvalget at en vil kunne oppnå forebygging på lang sikt ved å legge til rette for lørdagsåpen fritidsklubb nettopp i bydelene. Ungdommens bystyre vil derfor satse på møteplasser i bydelene, og det er derfor viktig å støtte fritidsklubbene med tilbud der.

Medlemmene er positive til lørdagsåpent, og ønsker generelt mer åpningstid i fritidsklubbene. Sitat: «Det bør puttes mer penger i fritidsklubber. Når politikere ønsker ungdom bort fra sentrum, bør de legge inn midler i tilbud som når målgruppen. Spesielt i vinterhalvåret». Det legges også vekt på de voksne ansatte, og at det er viktig med kvalitet, som henger direkte sammen med bemanning.

Det er enighet blant medlemmene om at å holde åpent på lørdager ikke kan gå på bekostning av åpent hverdager og fredager, slik som åpningstiden er nå. Et alternativ som løftes er mulighet for å ha senere oppe på fredager.

På mer konkrete spørsmål knyttet til en eventuell åpningstid er det ønske om å ha åpent sent. 19.00-24.00 vil bety at de som er på klubben «ikke rekker» å dra til byen, og samtidig at siste buss hjem kan bli en vane. Det kan bidra til at foreldre føler seg trygge, selv når ungdommene er sent ute.

På spørsmål om hva innholdet i en «lørdagsklubb» bør være, er det ganske tydelig at en møteplass, som er et sted å bare være og henge, er viktig. Det bør være aktiviteter en kan delta i, hvis en vil, men det aller viktigste er plassen å henge. Kulturaktiviteter som lydstudio og gaming må komme i tillegg, og ikke være hovedaktivitet. Samtidig pekes det på at større arrangementer som «rave» og «LAN» er gode helgeaktiviteter.

Det aller viktigste er at klubbene er ungdomsstyrte. At det er reell mulighet for deltakerne å medvirke.

Oppsummering

Representantene er positive til lørdagsåpne fritidsklubber, så lenge det ikke går ut over driften i ukedager og på fredager. Det bør satses på fritidsklubber generelt. Aller viktigst er det å ha en trygg plass å henge, med gode voksne ansatte som ivaretar god kvalitet i tilbudene. Videre har Ungdommens bystyre en satsing «Et sted å være», og det er naturlig at Fritidsenheten og Ungdommens bystyre har videre dialog knyttet til dette.

Spørreundersøkelse blant foreldre

Ungdomsklubbene er «foreldrefri»-sone. Foreldrene har ingen rolle i driften av klubben, og det foreligger ingen registrering av hvem som er brukernes foreldre/foresatte, bortsett fra når det gjennomføres arrangementer der det kreves særskilt tillatelse fra foresatte. Det kan være LAN-party som pågår en hel helg, med overnatting på klubben, eller turer av ymse slag i regi av fritidsklubben eller Fritidsenheten.

Fritidslederens relasjonsbygging til de voksne i bydelen skjer primært gjennom besøk i Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) ved ungdomsskolene. Å trekke inn foreldrene i vurderingene for denne saken, slik som bystyret har bedt om, har imidlertid bydd på problemer. FAUene er nemlig ikke fullt operative eller konstituert på nytt i den perioden som bystyret har gitt administrasjonen til rådighet – ultimo mai til primo september.

Den eneste mulighet for å hente inn foreldrenes synspunkter i det aktuelle tidsrommet, ble å sende ut en spørreundersøkelse via e-post. Ettersom fritidsklubbene ikke har adresser til brukernes foresatte, ble spørsmål om fritidsklubb på lørdag lagt til som et ekstraspørsmål i en undersøkelse som evaluerte kommunens ferietilbud sommeren 2024. På grunn av laber respons ble det underveis også sendt ut spørsmål om lørdagsåpen fritidsklubb til foresatte som har hatt deltaker påmeldt til vinterferietilbudet i år.

Totalt 428 er blitt kontaktet via epost. Mulige feilkilder er at det kan være ungdommer blant epostadressene, da det av og til er deltaker som er ført opp som bestillingskontakt i skjema ved påmelding til ferietilbud. Det kan også være duplikater da noen kan ha meldt sine deltakere på flere tilbud. Av totalt 428 mulige respondenter har det kun kommet inn 54 svar. En svarprosent på 12-13 % gjør at man ikke kan være helt trygg på at dette er et representativt utvalg, og bør derfor være forsiktige med å trekke for bastante konklusjoner basert på svarene.

Av de 54 respondentene, mener 36 at det er behov for lørdagsåpen fritidsklubb, mens 18 mener det ikke er behov. De 18 som mente det ikke var behov, fikk ikke flere spørsmål.

De 36 som mente det er behov før lørdagsåpen fritidsklubb, fikk tre oppfølgingsspørsmål:

1. *Hvis du må velge: Hvilken helgedag er det viktigst at fritidsklubben er åpen?* Her er det 20 som har svart lørdag, mens 16 har svart fredag.
2. *Mener du det bør prioriteres lørdagsåpne fritidsklubber, hvis det går på bekostning av åpning i ukedager og fredagskvelder?* Her er det 22 som svarte «nei», mens 14 svarte «ja».
3. *Vil din ungdom benytte seg av lørdagsåpen fritidsklubb?* 28 svarte «ja» og åtte svarte «nei».

Hvis man legger sammen antallet som sa nei i utgangspunktet, med de som sier nei dersom det vil gå på bekostning av annen åpningstid, mener 74 % at det ikke bør omprioriteres ressurser til en satsing på lørdagsåpen fritidsklubb. Synspunktene som er hentet inn fra foreldre/foresatte samsvarer i stor grad med det som er uttrykt fra ungdommens bystyre: Gjerne lørdagsåpent, men da må det komme i tillegg til dagens tilbud.

Kostnadsberegning – økonomiske konsekvenser

I tabellen nedenfor er det satt opp utgiftene for ulike eksempler på at man åpner Tinnheia og Slettheia fritidsklubb for drift på lørdager i hele klubbenes driftsår (33 uker). Brutto timepris for én ansatt er kr 360 + et helgetillegg på kr 70. På Tinnheia er det beregnet 3 ansatte, mens det på Slettheia erfaringsmessig vil være behov for 4 ansatte.

Lørdagsåpen fritidsklubb	Åpningstid	Personal-kostnader	Mat og andre driftsutgifter	Tap av leieinntekter	Sum årlige utgifter
Tinnheia 3 ansatte	Ettermiddag, 5 timer – kl. 12-17	215 000	10 000	10 000	235 000
	Kveld, 5 timer – kl. 19-24	215 000	10 000	10 000	235 000
	Ettermiddag/kveld, 7 timer – kl. 17-24	300 000	10 000	10 000	320 000
Slettheia 4 ansatte	Ettermiddag, 5 timer – kl. 12-17	285 000	15 000	10 000	310 000
	Kveld, 5 timer – kl. 19-24	285 000	15 000	10 000	310 000
	Ettermiddag/kveld, 7 timer – kl. 17-24	400 000	15 000	10 000	425 000

En prøveordning i ett lokalområde vil koste fra kr 235 000 til 425 000 per år avhengig av om det skal være åpent på ettermiddag eller kveld, og antall timer åpningstid. For begge de to anbefalte klubbene vil en prøveordning koste fra kr 555 000 til 745 000 per år.

Et lørdagstilbud for ungdom i regi av alle de kommunale fritidsklubbene i 13-14 lokalområder vil ha en årlig kostnad på minimum 4 millioner kroner.

Vurdering

Innenfor budsjettrammene i vedtatt økonomiplan er det ikke mulig å starte opp lørdagsåpne fritidsklubber uten samtidig å legge ned tilbud på ukedager og/eller fredager. Både Ungdommens bystyre og fagavdelingen advarer mot dette. Innarbeidede åpningstider som er godt forankret i lokalmiljøet, gir en forutsigbarhet som er viktig for at ungdommene skal bruke tilbudene. Besøktallene på fritidsklubb for ungdom kan naturlig nok variere over tid og mellom de ulike lokalområdene, men et fast, forutsigbart tilbud vurderes til å være nødvendig for å kunne bygge attraktivitet i ungdomsmiljøene.

Med bakgrunn i den store spørreundersøkelsen fra 2021, og den utstrakte medvirkningen i utarbeidelsen av temaplanen, er det også et åpent spørsmål om ungdom faktisk etterspør lørdagsåpne fritidsklubber i særlig stor grad. I tillegg til å være den åpne møteplassen i nærmiljøet, gjennomfører også fritidsklubbene større arrangementer med ujevne mellomrom. Det kan være rave, LAN, konserter eller andre typer ungdomsarrangementer. Budsjettene til å ha slike store arrangementer utover vanlig

klubbdrift, er svært begrenset, og både Ungdommens bystyre og klubbungdommene gir uttrykk for at det heller burde være slike tilbud oftere i bydelene.

Temaplanen som bystyret nylig vedtok har vært et etterlengtet styringsdokument for dette fagfeltet, og den inneholder konkrete, prioriterte tiltak for kommende femårsperiode. Lørdagsåpne fritidsklubber er ikke nevnt i temaplanen, og har derfor ikke vært et tema i den pågående prosessen med å få alle ansatte til å ta eierskap til planens og bystyrets prioriteringer. Det er staket ut en kurs, men det skal jobbes godt for å få vind i seilene. I denne sammenhengen vil nye tiltak, forslag og ideer som skal vurderes og utredes, virke begrensende på styringsfarten.

Det bør også nevnes at bystyret i økonomiplanen har vedtatt betydelige innsparingskrav som også rammer Fritidsenheten. Deler av innsparingene skal tas ved å øke inntektene på utleie av bydelshus og fritidssentre. Lørdag er blant de mest populære dagene for privat leie av slike lokaler. Det betyr at det også kan bli et inntektstap dersom husene skal brukes til egen drift på lørdager. Dersom det skal gjøres et forsøk med lørdagsåpne fritidsklubber, bør det i første omgang begrenses til én eller to klubber for å få sjekket ut hvordan tilbudet blir mottatt. Slettheia og Tinnheia peker seg da ut som naturlige lokalområder for en slik tidsavgrenset prøveordning.

Konklusjon

I en utfordrende økonomisk situasjon er det for Kommunedirektøren viktig at ressursene som kommunen rår over, brukes der hvor lokalsamfunnet kan få størst effekt og nytte av tjenestetilbudet. Dette sikres blant annet med at utviklingen av tilbudene og nødvendige prioriteringer, i all hovedsak er basert på oppdatert kunnskap. Forholdsvis nylig er det innhentet kunnskap som tilsier at administrasjonen, i likhet med ungdommens bystyre, ikke anbefaler å omprioritere fritidsklubb-ressurser fra ukedager til lørdag.

Ungdommers behov, preferanser og interesser er på ingen måte en statisk størrelse, og det er absolutt mulig å gjennomføre én eller flere prøveordninger med lørdagstilbud dersom fagavdelingen får tilført de nødvendige ressursene. Medvirkningsprinsippet som er helt sentralt i temaplanen bør imidlertid fortsatt gjelde. Forut for en eventuell tidsavgrenset prøveordning bør det gjennomføres et grundig arbeid med kartlegginger og tverrfaglige drøftinger, fortrinnsvis i samarbeid med flere ungdomsskoler.

Kommunedirektøren har tillit til kompetansen i kommunens fagmiljø, og at det innenfor vedtatte budsjетtrammer foregår et systematisk arbeid med å utvikle tjenestene, både med hensyn til innhold, driftsmodeller, kvalitet og kvantitet. I tråd med vedtatt temaplan skal ungdomsmedvirkning være sentralt i utviklingsarbeidet.

Punkt 68/24: Lukket